

İnceleme yöntemleri

- **İnceleme yöntemleri**
- **Dr. Fatih Dervent**
- **Epistemoloji**

Bilginin niteliği, kaynakları ve sınıflandırılmasından bahseden felsefe alanı...

- **Bilim ???**
  - Temel bilimler; bilgi üretme çabası
  - Uygulamalı bilimler; çözüm üretme çabası. Temel bilimlerin ortaya koymuş oldukları bilgileri bir alanda uygulamaya koyma.
  - YÖK'e göre temel bilim alanları
- **Bilimin işlevleri**
- Anlama - Ne?
- Açıklama - Nasıl?
- Yordama - Neden?
- Kontrol - Bu durum için de geçerli mi?
- **Anlama**

Var olan durumu ortaya koyar.

Var olan şeylerin tek tek ya da ilişkiler halinde tanınması, ayrıntılı özelliklerinin öğrenilmesi.

- **Açıklama**
- **Muhtemel nedenlerinin ve ilişkilerin belirlenmeye çalışılması söz konusudur.**
- **Yordama**
- Gözlenen durumlardan yararlanarak gözlenmeyen durumlar hakkında tahmin yürütmektir.
- **Kontrol**
- Bilgilerin fiili olarak uygulamalara aktarılması
- **Betimsel yöntemler**
- Gözlem
- **Klinik yöntem**
- **Test**
- **Gözlem**
- Var olan durumun gözlenerek olduğu gibi rapor edilmesi.

İnceleme yöntemleri

- **Doğal ve sistematik**
- **Klinik yöntem**
- Bir olayın tüm boyutlarıyla kontrollü bir ortamda incelenmesi
- **Testler**
- Karşılaştırma imkanı
- **Deneysel yöntem**
- Araştırma grupları arasında karşılaştırmalar yaparak değişkenler arasında neden-sonuç ilişkileri kurmayı hedefler.
- **Değişken**
- Kişiye, ortama, zamana göre farklı değerler alabilen özellik.
- Boy uzunluğunun kişiye, sıcaklığın ortama, ışığın zamana göre değişmesi
- **Bağımsız değişken**
- Etki değişkenidir.

NEDEN

Sonuç

- **Bağımlı değişken**
- Bağımsız değişkenin etki yaptığı değişken

Neden

SONUÇ

- **Kontrol değişkeni**
- Bağımlı değişkenin etki yapması beklenen ancak araştırmada ele alınmadığı için kontrol altında tutulan değişken
- **Kontrol değişkeni**
- Bağımlı değişkenin etki yapması beklenen ancak araştırmada ele alınmadığı için kontrol altında tutulan değişken
- **Deneysel yöntem**

Deney grubu

- **Normal dağılım**
- Şeylerin doğada 'normal' şekilde dağıldığını varsayar.
- Eğrinin bir takım özelliklerini bildiğimizde, doğruya yakın tahminde bulunabiliriz.
- **Farkların önem derecesi**

İnceleme yöntemleri

- Araştırmada elde edilen iki sayısal değer arasındaki farkın gerçekten önemli olup olmadığını belirlemek için kullanılan testler
- T test - İki ortalamanın karşılaştırılması
- **T test**
- Futbol hakkında erkek ve kadınların görüşleri arasında fark olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklem t-testini kullanabilirsiniz.
- Öğrenci merkezli ve öğretmen merkezli öğretim yöntemlerinin öğrenci başarısı açısından karşılaştırılması için eşleştirilmiş örneklem t-testi kullanılabilir.
- Korelasyon
- İki değişken arasındaki ilişkiyi gösteren katsayıdır
- $+1 \leq r \leq -1$
- Neden - sonuç ilişkisi olmak zorunda değildir.
- Test geliştirme
- Testler betimsel yöntemlerdir.
- Geçerlik
- Güvenirlik
- Kullanışlılık
- Ölçülmek istenen şeyin başka şeylerle karıştırılmadan ölçülebilmeye olma derecesidir (Karasar:2003:151).
- Bir testin kullanım amacına uygunluk derecesi yani bir testin ölçmek istediği niteliği gerçekten ölçme derecesidir (Sönmez, 2003;418).
- **GÜVENİRLİK**

Güvenirlik ile ölçme hatası arasında ters bir ilişki vardır; yani güvenilirlik arttıkça ölçme işleminde yapılan hata oranı da o derece düşer (Sabancı ,2000).

Bir ölçme aracı ne kadar çok hatalı sonuç veriyorsa o kadar az güvenilirirdir.

Ölçme aracının hatadan

bağımsız/arınmış olma düzeyi.

İnceleme yöntemleri

Ölçme aracının kararlı, tutarlı ve duyarlı sonuçlar veriyor olması.

Bir ölçme aracının geçerli sayılablmesinin ilk koşulu, onun güvenilir olmasıdır.

- KULLANIŞLILIK

Bir testin ekonomik olması, kolay uygulanıp, cevaplanabilmesi ile ilgilidir.

Dinlediğiniz için teşekkürler.